

DNA-onderzoek brengt inzicht in verleden en toekomst van jeneverbes

De jeneverbes, symboolsoort bij uitstek van de provincie Limburg, is naast taxus vermoedelijk de enige inheemse naaldboomsoort in Vlaanderen. De soort kende de laatste decennia een sterke achteruitgang. Onderzoek aan het Laboratorium voor Bosbouw van de Universiteit Gent wees uit dat jeneverbes binnen enkele decennia vrijwel volledig zal uitsterven in Vlaanderen als er geen actie wordt ondernomen. Jeneverbes heeft een probleem met de voortplanting en de populaties bestaan vooral uit oude, veelal kwijnende individuen. In opdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos, werken de Universiteit Gent en het INBO daarom aan een actiegericht soortbeschermingsplan.

DNA-onderzoek uitgevoerd aan het INBO suggereert dat jeneverbes de laatste ijstijd in onze regio overleefd heeft. In tegenstelling tot vele andere boomsoorten, zoals eik en beuk, is jeneverbes vermoedelijk niet teruggedrongen naar zuidelijke, warmere gebieden. De huidige, kleine, sterk gereduceerde populaties stammen heel waarschijnlijk af van één grote populatie die zich uitstreckte over een groot deel van Centraal- en West-Europa. De afname van het aantal individuen gebeurde relatief recent, vermoedelijk ongeveer 200 jaar geleden, en heeft nog maar weinig impact gehad op de genetische diversiteit. Ook de Limburgse populaties bevatten nu nog ruim voldoende genetische bagage om in de toekomst gezonde nakomelingen voort te brengen.

Een slechte voortplanting als gevolg van een te beperkte genetische diversiteit lijkt dus uitgesloten. We moeten de oorzaak voor de ver-

jongingsproblematiek elders zoeken. Nieuwe onderzoeksresultaten van het Laboratorium voor Bosbouw suggereren dat externe storingen in het zaadontwikkelingsproces wellicht een rol spelen.

Meer info vind je op www.inbo.be (zoekterm: jeneverbes).

An Vanden Broeck, an.vandenbroeck@inbo.be

Floradatabank in een nieuw jasje

De floradatabank was de eerste databank in Vlaanderen met verspreidingsgegevens van soorten, die je online kon consulteren. De databank bundelt de verspreidingsgegevens van vaatplanten in Vlaanderen. Het is een gemeenschappelijk initiatief van de vzw Flo.Wer, het INBO en de Nationale Plantentuin van België.

De floradatabank dateert van 2005. Omdat de technologische evolutie niet stilstaat, besloten we om de databank in een nieuw jasje te steken. Het INBO ontwikkelde de nieuwe website, met een frisse 'look'. Ook inhoudelijk hebben we een aantal belangrijke vernieuwingen doorgevoerd.

Het invoeren van verspreidingsgegevens is aanzienlijk eenvoudiger voor veldmedewerkers. Zij kunnen soorten op het scherm aanklikken op een formulier dat er net hetzelfde uitziet als de formulieren die ze in het veld gebruiken - de zogenaamde streeplijsten. Hierdoor kunnen verspreidingsgegevens ongeveer vijf maal sneller ingevoerd worden dan in het oude systeem. Daarnaast kan je ook de exacte locatie van groeiplaat-

sen van bijzondere soorten aangeven via een kaartje.

Ook voor de eindgebruiker van de floradatabank zijn er belangrijke nieuwigheden. Je kan verspreidingsgegevens opvragen per gebied of per soort, een lijst van soorten die met een bepaald kenmerk overeenkomen (bv. habitatvereisten, rode lijst) of een lijst van kenmerken per soort. Je kan de floradatabank nog altijd raadplegen op: <http://flora.inbo.be>.

Wouter Van Landuyt, wouter.vanlanduyt@inbo.be